

Certified
Diabetes
Educator
Program
Faculty of Medicine Siriraj Hospital

Proud To Be CDE

ภกญ.กัญญา มัชฌิมาวีวัฒน์

ฝ่ายเภสัชกรรม และผู้ให้ความรู้เบาหวาน (SiCDE)

บทบาทของผู้ให้ความรู้โรคเบาหวาน (Certified Diabetes Educator: CDE) เปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ทางการแพทย์สู่การดำเนินชีวิตของผู้ป่วย... เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับโรคเบาหวานได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี CDE ไม่ได้มีหน้าที่เพียงถ่ายทอดความรู้ แต่ยังช่วยเปลี่ยนความกังวลของผู้ป่วยให้เป็นแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ ส่งเสริมความมั่นใจในการดูแลตนเองและการใช้ชีวิตร่วมกับโรคอย่างเหมาะสม

กรณีศึกษาที่ประทับใจ คือ ผู้ป่วยชายอายุ 78 ปี ที่ได้รับการรักษาด้วยอินซูลินชนิดผสม แต่ยังไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ โดยมีค่า HbA1c อยู่ระหว่าง 9.6–10% ต่อเนื่องเกือบ 1 ปี แม้ว่าจะได้รับการติดตามและให้ความรู้จากศูนย์เบาหวาน รวมทั้งคำแนะนำด้านโภชนาการและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องเมื่อทบทวนข้อมูล พบว่าผู้ป่วยได้รับการปรับเพิ่มขนาดอินซูลินหลายครั้ง แต่ผลการรักษายังไม่ดีขึ้น จึงให้ผู้ป่วยสาธิตวิธีการฉีดอินซูลิน และพบว่าผู้ป่วยเพิ่งเปลี่ยนมาใช้ปากกาอินซูลินรุ่นใหม่ ซึ่งมีวิธีการปรับขนาดยาต่างจากรุ่นเดิม โดยปากกา รุ่นเดิมหมุน 1 คลิ๊ก เท่ากับ 2 ยูนิต ส่วนปากกา รุ่นใหม่หมุน 1 คลิ๊ก เท่ากับ 1 ยูนิต ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนนี้ทำให้ผู้ป่วยได้รับอินซูลินน้อยกว่าที่แพทย์สั่งเกือบครึ่งหนึ่ง หลังปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญประจำศูนย์เบาหวาน จึงแนะนำให้ผู้ป่วยกลับไปฉีดอินซูลินในขนาดที่ถูกต้อง พร้อมบันทึกข้อมูลแจ้งแพทย์เจ้าของไข้ เมื่อติดตามผลหลัง 3 เดือน พบว่าค่า HbA1c ลดลงจาก 9.6% เหลือ 6.6% กรณีนี้สะท้อนให้เห็นว่า การสังเกตและค้นหาปัญหาอย่างละเอียด แม้เป็นรายละเอียดเพียงเล็กน้อย ก็สามารถส่งผลต่อผลลัพธ์การรักษาได้อย่างชัดเจน

การดูแลผู้ป่วยเบาหวานจึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการให้ความรู้หรือการติดตามผลการรักษา แต่รวมถึงการใส่ใจในรายละเอียด การรับฟัง และการค้นหาสาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ผู้ป่วยดูแลตนเองได้อย่างถูกต้อง ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ตามเป้าหมาย และสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับโรคเบาหวานได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี